

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра соціального забезпечення та управління персоналом

Затверджено

на засіданні кафедри соціального
забезпечення та управління персоналом
(протокол №1 від 31.08.2022р.)

в.о. завідувача кафедри Н.З. Шегинська

Силабус з навчальної дисципліни
« Практикум: Соціальне забезпечення у територіальних громадах »,
що викладається в межах ОПІ «Соціальне забезпечення»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності «Соціальне забезпечення»

Назва дисципліни	Практикум: Соціальне забезпечення у територіальних громадах
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, просп. В. Чорновола, 61
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра соціального забезпечення та управління персоналом
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 “Соціальна робота” 232 “Соціальне забезпечення”
Викладачі дисципліни	Кадикало Оксана Ігорівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом
Контактна інформація викладачів	ел. пошта oksana.kadykalo@lnu.edu.ua тел. +380672722502
Консультації з питань вивчення дисципліни	У день проведення практичних занять за розкладом
Інформація про дисципліну	Навчальна дисципліна є вибірковою, викладається протягом 8 семестру. Обсяг дисципліни становить <u>3</u> кредити ЄКТС, атестація: залік
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб сформувати у студентів знання щодо реалізації своїх прав і обов’язків як члена суспільства, усвідомлення структури органів місцевого самоврядування, цінностей громадянського суспільства та необхідності його сталого розвитку у певній територіальній громаді.
Мета та цілі дисципліни	<p>Метою вивчення навчальної дисципліни «Практикум: Соціальне забезпечення у територіальних громадах» є формування у здобувачів вищої освіти необхідних знань, навичок та ставлень, пов’язаних з ефективною (поінформованою, компетентною) взаємодією громадян у суспільстві та органах ОТГ.</p> <p>Метою вивчення є формування у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:</p> <ul style="list-style-type: none"> здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв’язання; оцінювати недоліки і переваги діяльності ОТГ, аналізуючи законодавство; використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного розуміння проблематики діяльності ОТГ. пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів в організації діяльності ОТГ; застосовувати набуті знання, щодо соціального забезпечення в громаді, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.
Література для вивчення дисципліни	<p>Законодавство:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конституція України від 28.06.1996 р. <i>Вісник Верховної Ради України</i>. 1996. № 30. Ст. 141. 2. Про місцеве самоврядування в Україні : Закон України від 21 трав- ня 1997 р. № 280/97-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http:// zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-

%D0%B2%D1%80.

3. Про органи самоорганізації населення : Закон України від 11 липня 2001 р. № 2625-III. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2625-14>.
4. Про статус депутатів місцевих рад : Закон України від 11 липня 2002 р. № 93-IV. [Електронний ресурс]. Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/93-15>.
5. Про добровільне об'єднання територіальних громад : Закон України від 5 лютого 2015 р. № 157-VIII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/157-19>.
6. Про співробітництво територіальних громад : Закон України від 17 червня 2014 р. № 1508-VII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1508-18>.
7. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10 груд. 1971 р. № 322-VIII. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
8. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18 бер. 2004 р. № 1618-IV. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.
9. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
10. Про безоплатну правову допомогу : Закон України від 02 черв. 2011 р. № 3460-VI. *Верховна Рада України* : [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>
11. Закон України “Про благодійну діяльність та благодійні організації” від 03.07.2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 25. – Ст.1350.
12. Закон України “Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень” від 01.07.04р // Офіційний вісник України 2004. -№30. – ст.1993.
13. Закон України “Про інформацію” від 02.10.1992р // ВВР України. – 1992. - №48. – ст.650.
14. Закон України “Про електронний цифровий підпис” від 22.05.2003 року// ВВР України. – 2003. - № 36. – ст. 276
15. Закон України від 20.11.2003 р. “Про захист суспільної моралі” // Відомості Верховної Ради України. – 2004. - №14. – ст.192.
16. Закон України від 21.12.1993 року “Про телебачення і радіомовлення”// Відомості Верховної Ради України. – 1994. – №10. – Ст.43.

Базова література

17. Програма U-LEARN.UA
<https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwiBp9LvqKHZAhW8FVvKFHYc9B-cQFn0ECAkQAaw&url=https%3A%2F%2Fu-learn.org.ua%2F&usg=AOvVaw3zHsUm0VNeIDMIC61HvqW>
18. Програма “Підтримка реформи децентралізації в Україні”
<https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwiBp9LvqKHZAhW8FVvKFHYc9B-cQFn0ECAcQAQ&url=https%3A%2F%2Fdonors.decentralization.gov.ua%2Fproject%2Fu->

[lead&usg=AOvVaw0z34CeYaDaUyH-WRSCnXXp](#)

19. Бабін Б.В., Ковбан А.В. Права людини та громадянське суспільство: навч. посібн. для студ. вищих навч. закладів. Одеса: Фенікс, 2014. 320 с.
20. Варягіна А. А. Особливості громадської участі молоді в соціальних інтернет-мережах. А. А. Варягіна. Педагогічний процес : теорія і практика. 2015. № 3-4 (48-49). С. 72-75.
21. Воронянський О.В. Політологія: підручник / [Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І.В.]; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Харків : ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. - 179 с. ^[11]_[36]
22. Піча, В. М. Політологія: підручник для студ. вищ. закл. освіти / В. М. Піча, Н. М. Хома ; за заг. ред. В. М. Пічі. – 5-те вид., випр. і допов. – Львів : Магнолія, 2017. – 304 с.
23. Соціальна відповідальність суспільних інститутів: інноваційний та соціально-гуманітарний аспект / редкол.; за наук. ред. А. Я. Кузнецової, Л. К. Семів, З. Е. Скринник. К.: ДВНЗ «Університет банківської справи». 2019. 311 с. /Кадикало О.І., Розділ 5

Інформаційні ресурси

24. Інститут законодавства Верховної Ради України. URL: <http://instzak.rada.gov.ua/instzak/control/uk/index>.
25. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
26. Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України. URL: <http://www.ccu.gov.ua/uk/index>.
27. Офіційний вісник України (Єдине повне офіційне періодичне видання нормативно-правових актів України). URL: <http://ovu.com.ua/articles>.
28. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. URL: <http://www.ombudsman.gov.ua>.
29. Асоціація міст України – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.amu.kiev.ua.
30. ГО «Опора» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://opora.ua.org>.
31. Програма розвитку Організації Об'єднаних націй – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.undp.org.ua/>.
32. Програма Ради Європи «Децентралізація і територіальна консолідація в Україні» – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.slg-coe.org.ua/>.
33. Реформа децентралізації влади в Україні - Децентралізація влади – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://decentralization.gov.ua/>.
34. Фундація українсько-польської співпраці (ПАУСІ) – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.pauci.org/open_project.php?id=24.
<http://www.rada.gov.ua>
35. Кабінет Міністрів України
<http://www.kmu.gov.ua>
36. Міністерство юстиції України
<http://www.minjust.gov.ua>
37. Інформаційно-пошукова системи по законодавству "Ліга": <http://www.liga.kiev.ua/>

	Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.	
Обсяг курсу	Обсяг дисципліни становить 3 кредити ЄКТС, 90 годин, з яких 56 годин становить контактна робота з викладачем (28 годин лекцій, 28 годин практичних занять), 34 годин становить самостійна робота	
Очікувані результати навчання	<p>Після успішного вивчення навчальної дисципліни у здобувачів вищої освіти формуються такі компетентності:</p> <p>ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;</p> <p>ЗК 3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;</p> <p>ЗК 16 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;</p> <p>СК 2 Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення;</p> <p>СК 12 Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні;</p> <p>ПРН 4 Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення;</p> <p>ПРН 7 Використовувати базові знання про принципи державної соціальної політики та шляхи соціального забезпечення населення;</p> <p>ПРН 14 Визначати зміст співпраці з організаціями та установами з метою залучення їх до соціального захисту населення;</p> <p>ПРН 16 Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення</p>	
Ключові слова	Закон, право, вибори, суспільство, територіальна громада, місцеве самоврядування, поведінка, соціальне забезпечення	
Формат курсу	Очний	
Теми курсу	Дивитись схему курсу	
Підсумковий контроль	Залік в кінці семестру	
Пререквізити	Для вивчення дисципліни студенти потребують базових знань зі діяльності суб'єктів господарювання у сфері соціального забезпечення, пенсійного забезпечення	
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції (оглядові, тематичні), семінарські/практичні (презентація, дискусія, відповіді на питання), виконання письмових завдань, тестування.	
Необхідне обладнання	Мультимедійний пристрій, роздаткові матеріали, підключення до мережі Інтернет	
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Форми контролю	Максимальна кількість балів
		Денна форма навчання
	Поточний контроль:	

	<p>Обговорення актуальних питань, джерел та проблематики по даному предмету на семінарських заняттях</p> <p>Виконання презентації по обраній темі та формулювання дефініцій</p> <p>Написання тестових завдань по темах</p> <p>Всього за результатами поточного контролю:</p> <p>Підсумковий контроль: залік (письмова робота)</p> <p>Всього</p>	<p>16 x 2 = 28 балів</p> <p>Презентація - 10 балів Дефініції – 12 балів</p> <p>20</p> <p>70 балів</p> <p>30 балів</p> <p>100 балів</p>	
	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – 20% від визначених балів за даний вид роботи. Студенти виконують декілька видів письмових робіт (есе, вирішення кейсу). Перескладання (модулів, контрольних робіт) відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка про стан здоров'я).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять курсу) є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись в онлайн формі. Студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література надається викладачем виключно в освітніх цілях, без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання літературних джерел, яких немає серед рекомендованих</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності <u>не толеруються</u>.</p>		
<p>Контрольні запитання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття місцевого самоврядування. 2. Поняття ОТГ. 3. Нормативно-правове регулювання місцевого самоврядування в Україні. 4. Міжнародний досвід місцевого самоврядування. 5. Діяльність сільської ради. 6. Структура сільської ради 7. Виконавчі комітети сільської ради. 8. Постійні комісії сільської ради. 9. Розпорядження, рішення, проекти сільської ради. 10. Підготовчий процес до скликання першої сесії місцевої ради. 11. Рекомендації та зразки документів щодо організації та проведення першої сесії місцевої ради. 12. Реорганізація органів місцевого самоврядування. 13. Кадрові питання в органах місцевого самоврядування. 		

14. Концепція чотирьох рівнів залучення громадян.
15. Рівень інформування та його механізми.
16. Рівень консультування та його механізми.
17. Рівень спільних дій та його механізми.
18. Рівень делегування та його механізми.
19. Створення власної концепції залучення громадян.
20. Поняття стратегічного управління.
21. Управління людськими ресурсами.
22. Фінанси органів місцевого самоврядування.
23. Комунікації і взаємодія з громадянами та представниками влади.
24. Поняття етики та доброчесності.
25. Етичні дилеми призначення на вакантну посаду.
26. Аналіз загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування
27. Аналіз закону [України «Про службу в органах місцевого самоврядування» \(стаття 12\)](#)
28. Характеристика закону України «Про запобігання корупції» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>
29. Характеристики громади.
30. Вразливі групи населення у громаді.
31. Сім'я важливий елемент громади.
32. Організація системи соціального захисту.
33. Міжнародні документи.
34. Основні законодавчі акти, що визначають повноваження ОТГ у сфері соціального захисту населення.
35. Характеристика закону «Про соціальні послуги».
36. Поняття інтегрованих соціальних послуг.
37. Діяльність фахівця із соціальної роботи в ОТГ.
38. Захист прав дитини в ОТГ.
39. Основні технології соціальної роботи в ОТГ.
40. Веб-сайти, соціальні мережі та месенджери в ОТГ.
41. Використання діджитал-інструментів в ОТГ.
42. Основи реформи eHealth.
43. Переваги для лікарів за реформою eHealth.
44. Поняття МІС (медична інформаційна система) та його функціонал.
45. Організація роботи з МІС.
46. Цифрова взаємодія громадян та органів публічної влади.
47. Електронний документ та його реквізити.
48. Підписання електронного документу.
49. Візуальні матеріали.
50. Поняття бюджету.
51. Бюджетне законодавство.
52. Стадії прийняття та виконання бюджету.
53. Виконання бюджету до кінця бюджетного періоду.
54. Поняття комунікації.
55. Висловлення точки зору у громаді.
56. Роль комунікатора.
57. Приклади комунікаційних кампаній.
58. Моделі розподілу обов'язків між посадовими особами та місцевими органами.
59. Правовий статус голови ОТГ в різних країнах.
60. Міжнародний досвід України щодо діяльності в громадах.

Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.
-------------------	--

Схема курсу

Тижні	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література, ресурси в інтернеті	Завдання години
1	Тема 1. Місцеве самоврядування. Поняття ОТГ Поняття місцевого самоврядування. Поняття ОТГ. Нормативно-правове регулювання місцевого самоврядування в Україні. Міжнародний досвід місцевого самоврядування.	Лекція Практичні/ Семінарські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1,2,4,24 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
2	Тема 2. Структура ОТГ. Діяльність сільської ради. Структура сільської ради Виконавчі комітети сільської ради. Постійні комісії сільської ради. Розпорядження, рішення, проекти сільської ради	Лекція Практичні/ Семінарські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1,5,22 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
3	Тема 3. Перші кроки громади після виборів 1. Підготовчий процес до скликання першої сесії місцевої ради. 2. Рекомендації та зразки документів щодо організації та проведення першої сесії місцевої ради. 3. Реорганізація органів місцевого самоврядування. 4. Кадрові питання в органах місцевого самоврядування	Лекція Практичні/ Семінарські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 5,24 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
4	Тема 4. Залучення громадян до процесів прийняття рішень. Концепція чотирьох рівнів залучення громадян. Рівень інформування та його механізми. Рівень консультування та його механізми. Рівень спільних дій та його механізми. Рівень делегування та його механізми. Створення власної концепції залучення громадян.	Лекція Практичні/ Семінарські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 4,18.19,21,22 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
5	Тема 5. Успішна громада. Поняття стратегічного управління. Управління людськими ресурсами. Фінанси органів місцевого самоврядування. Комунікації і взаємодія з громадянами	Лекція Практичні/ Семінарські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 17,19, 21, 22 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.

	та представниками влади.			
6	<p>Тема 6. Етичні дилеми у роботі в громаді. Поняття етики та добросовісності. Етичні дилеми призначення на вакантну посаду. Аналіз загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування (Затверджено Наказом Національного агентства України з питань державної служби 05.08.2016 № 158) Аналіз закону <u>України «Про службу в органах місцевого самоврядування» (стаття 12)</u> Характеристика закону України «Про запобігання корупції» https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18</p>	Лекція Практичні/ Семінарські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1,2,18,19,22 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
7	<p>Тема 7. Соціальні послуги в громаді Характеристики громади. Вразливі групи населення у громаді. Сім'я важливий елемент громади. Організація системи соціального захисту.</p>	Лекція Практичні/ Семінарські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 18 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
8	<p>Тема 8. Законодавче регулювання соціальних послуг в громаді. Міжнародні документи. Основні законодавчі акти, що визначають повноваження ОТГ у сфері соціального захисту населення. Характеристика закону «Про соціальні послуги».</p>	Лекція Практичні/ Семінарські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2,17,18 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
9	<p>Тема 9. Організаційна структура надання соціальних послуг в ОТГ. Поняття інтегрованих соціальних послуг. Діяльність фахівця із соціальної роботи в ОТГ. Захист прав дитини в ОТГ. Основні технології соціальної роботи в ОТГ.</p>	Лекція Практичні/ Семінарські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 6,13,17,18,19 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
10	<p>Тема 10. Комунікації в ОТГ. Поняття комунікації. Висловлення точки зору у громаді. Роль комунікатора. Приклади комунікаційних кампаній. Веб-сайти, соціальні мережі та месенджери в ОТГ. Використання діджитал-інструментів в ОТГ.</p>	Лекція Практичні/ Семінарські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 2, 6, 17,18 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.

11	Тема 11. Охорона здоров'я в громаді. Основи реформи eHealth. Переваги для лікарів за реформою eHealth. Поняття МІС (медична інформаційна система) та його функціонал. Організація роботи з МІС.	Лекція Практичні/ Семінарські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 7,8,18 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
12	Тема 12. Електронний документообіг в громаді. Цифрова взаємодія громадян та органів публічної влади. Електронний документ та його реквізити. Підписання електронного документу. Візуальні матеріали.	Лекція Практичні/ Семінарські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1,2,4,18 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
13	Тема 13. Бюджетний процес в громаді. Поняття бюджету. Бюджетне законодавство. Стадії прийняття та виконання бюджету. Виконання бюджету до кінця бюджетного періоду.	Лекція Практичні/ Семінарські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 1,2,4,10 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
14	Тема 14. Міжнародний досвід соціального забезпечення в громадах. Моделі розподілу обов'язків між посадовими особами та місцевими органами. Правовий статус голови ОТГ в різних країнах. Міжнародний досвід України щодо діяльності в громадах.	Лекція Практичні/ Семінарські заняття	Перелік джерел , із зазначених в розділі «Література для вивчення дисципліни» силабусу: 3,6,7,18 інформаційні ресурси	2 год. 2 год.
	Разом:			56 год. Лекції : 28 год. Практичні/ Семінарські :28 год.

**Доцент кафедри соціального забезпечення
та управління персоналом**

Оксана Кадикало